

Alfons Llorenç

Cabdet

Ens ha salvat un bon grapat de mots. I la dignitat. El seu escut ostenta, orgullós, les quatre barres coronades de la nostra història i de la nostra llibertat i les claus del Regne de València, com a testimoni de les antigues franqueses de vila reial a la frontera del nostre estat exterminat. Una heroica resistència d'un poble invivibilitzat. La seua història i els seus costums són els del País

Valencià. Però l'amaguen sota el castellanitzat "Caudete". La fan navegar, a la deriva, resta d'un naufragi, per la mar ocre manxega. Cabdet, vila reial valenciana fins a 1707, per la seua fidelitat als Furs i al Regne, fou castigada sense misericòrdia. L'oligarquia que governava Villena, segons les actes del seu capítol, demanà al botxí Felipe Quinto "que la Villa de Cabdet, Reino de Valencia, quede reducida a aldea de esta ciudad, según y en forma que lo son las demás de Castilla". Aprovat,

Villena destituí els consellers de la valenciana vila franca "y se tomó la posesión por parte de esta ciudad como aldea suya quieta y pacíficamente". L'interès no l'oculten les actes; era la rapinya: "pagar a esta ciudad los daños que ha padecido por los enemigos en bienes de los rebeldes de Caudete". I, de fet, a partir del 15 d'octubre de 1707, fa 300 anys, els comissaris de Villena començaren a "embargar los bienes de los enemigos rebeldes de Caudete" i, així, "resarcir

de los daños sufridos por esta ciudad en la guerra por la Sucesión a la Corona". Fou reduïda a la condició de pedania, esborrada, esclavitzada. Cabdet va resistir. Des de 1726 pledejà a fi de recuperar les llibertats, i exigí -1861, 1979- de retornar al territori valencià. El marquesat castellà de Villena fou incorporat a la "provincia de Alicante", però la llorejada vila reial continua integrada a la província d'Albacete, amb què dóna continuïtat al seu càstig rancuniós.

2007

IV PREMIS FRANCESC CANDEL

Veredicte

Televisió de Catalunya, Programa *Tot un món*, Sant Joan Despí (Baix Llobregat)

IES La Serreta, Aula d'acollida, Rubí (Vallès Occidental)

Càritas Salt, Projecte *Comunitats Salt*, Salt (Gironès)

Fundació Sociocultural Atlas, Roda el món *trencant murs*, Igualada (Anoia)

Grain-Art, *Llum del desert*, Tortosa (Baix Ebre)